

осмотр и принятие других мероприятий, диктуемых ситуацией.

Прием препаратов может осуществляться следующим образом:

- положить 3-4 крупинки под язык вне приема пищи;
- растворить 3-4 крупинки в стакане воды и принимать воду по глотку каждые 15 минут в течение 1-2 часов.

При улучшении состояния прием препарата надо прекратить. Отсутствие эффекта в течение 2-3 часов, как правило, говорит о нецелесообразности его дальнейшего использования. Для более точного подбора лекарства

возможно использование гомеопатических лечебников и описаний патогенезов.

В таблице представлены основные показания для применения гомеопатических препаратов при травмах и других острых и неотложных состояниях. Универсальной потенцией, которую можно использовать при всех состояниях, является 30 или 30С потенция. Можно повторить тот же препарат в 200 потенции, если после приема 30 положительный эффект был непродолжительным. Также 200 потенция может быть назначена сразу при ясной картине препарата, а также при состояниях, связанных с психическими и эмоциональными проявлениями.

УДК 61:378.4(09)+615.322:371.3

ДО 25-РІЧЧЯ ПВНЗ «КИЇВСЬКИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УАНМ» ТА АЛГОРИТМУ ІНТЕГРУВАННЯ ФІТОТЕРАПІЇ У НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС

- Т. П. Гарник, д. мед. н., проф., зав. каф. фітотер., гомеопат. та біоенергоінформ. медиц.
В. О. Петріщева, к. фарм. н., доц. каф. фітотер., гомеопат. та біоенергоінформац. медиц.
К. В. Гарник, к. мед. н., доц. каф. фітотер., гомеопат. та біоенергоінформац. медиц.
І. В. Білоусова, к. мед. н., доц. каф. фітотерап., гомеопат. та біоенергоінформац. медиц.

- ПВНЗ «Київський медичний університет УАНМ»

Натуропатичні методи оздоровлення, профілактики та застосування у комплексній терапії все більше знаходять прихильників як серед науковців, студентства, лікарів, так і пацієнтів. ВООЗ констатує, що 75 % населення, що страждає на хронічну неінфекційну патологію, має оздоровлюватися натуропатичними засобами і методами. До цих методів відносять і фітотерапію, яку останнім часом розглядають як важливу складову сучасної фармакотерапії. Популярність цього методу як серед лікарів, так і населення обумовлена багатьма чинниками, зокрема – відсутністю побічної дії препаратів рослинного походження, низькою вартістю продукції, традиціями, натуральним походженням тощо. Але більш актуальне впровадження цього методу в повсякденній практиці багатьох фахівців і зокрема – сімейних лікарів, педіатрів та інших спеціалістів дійсно затвердиться лише тоді, коли цей предмет будуть викладати у ВМНЗ на всіх етапах підготовки майбутніх спеціалістів.

Вперше у незалежній державі Україні на додипломному рівні підготовки майбутніх спеціалістів, кафедра фітотерапії з курсом фармакогнозії була організована на базі ПВНЗ «Київський медичний університет УАНМ» в 1993 році та існує по теперішній час. Викладання фітотерапії проходить у три етапи. Перший – це навчально-польова практика (починали з 72 год., натеper – 36 год.),

під час проходження якої студенти ознайомлюються з лікарськими рослинами (ЛР) в умовах природного ареалу зростання, готують гербарії, відвідують природні осередки, у тому числі Національний ботанічний сад ім. Миколи Гришка НАН України та Ботанічний сад ім. академіка Олександра Фоміна.

На другому курсі (4-й семестр) студенти медичного та стоматологічного факультетів ознайомлюються з основами фармакогнозії, де вивчають біологічно активні речовини первинного та вторинного біосинтезу ЛР (білки, жири, вуглеводи, алкалоїди, глікозиди, флавоноїди та ін.), їх фармакогностичну та фармакотерапевтичну характеристику, освоюють основи раціональної технології приготування лікарських форм із лікарської рослинної сировини (ЛРС), правила збирання та заготівлі ЛР згідно Фармакопеї та порядок реєстрації лікарських засобів рослинного походження в Україні.

Фітотерапію як предмет студенти вивчають протягом року на третьому (стоматологічний, фармацевтичний) та четвертому(медичний факультет) курсі, знайомляться з особливостями застосування ЛРС та лікарських засобів рослинного походження (ЛЗРП) при захворюваннях органів дихання, серцево-судинної системи, шлунково-кишкового тракту, жовчовивідних шляхів та ін., а також складала іспит, а тепер – залік диференційований.

Окрім того, на кафедрі є можливість вивчення методу фітотерапії на рівні післядипломної освіти для лікарів, а саме під час проходження спеціалізації за фахом «Народна та нетрадиційна медицина».

Кафедра фітотерапії з курсом фармакогнозії є клінічною та проводить лікувально-консультативну роботу на базі імунно-терапевтичного відділення МКЛ № 1 м. Києва, що дає змогу пацієнтам отримувати консультації на високому професійному рівні, а студентам – вивчати предмет при безпосередньому контакті з хворими.

Особливої уваги заслуговує професорсько-викладацький склад кафедри. Очолює кафедру д. мед. н., професор, лікар вищої категорії за фахом «Народна і нетрадиційна медицина», лікар-гастроентеролог вищої категорії Т. П. Гарник, яка не лише організувала кафедру з «чистого аркуша паперу», але й підготувала високопрофесійну команду однодумців, вивела народну та нетрадиційну медицину на новий рівень, організувавши та очоливши Комітет з питань народної та нетрадиційної медицини МОЗ України (1999-2013 роки), а згодом, у 2004 році – і Всеукраїнську громадську організацію «Асоціація фахівців з народної і нетрадиційної медицини України» (далі – Асоціація).

Під пильним керівництвом Т. П. Гарник підготовлено та захищено 3 кандидатських дисертації з приводу на-

укового обґрунтування застосування ЛЗРП з точки зору доказової медицини. На кафедрі науково-викладацькою діяльністю займаються 4 доценти та асистенти. Викладачі завжди щедро діляться своїми знаннями, досвідом та новою інформацією зі студентами та лікарями.

Починаючи з 2002 р., на базі кафедри фітотерапії при підтримці Комітету з питань народної та нетрадиційної медицини МОЗ України, а з 2013 року Асоціації було організовано випуск журналу «Фітотерапія. Часопис», у якому мають змогу представляти власні наукові праці та статті провідні фахівці України у галузі ботаніки, біології, фармації та медицини. Журнал атестований (переатестований) ВАК МОН України.

За час існування кафедри співробітниками кафедри було написано та опубліковано 5 підручників з фітотерапії, 25 методичних посібників, розроблено 12 патентів та опубліковано статей, доповідей – 745.

Кафедра співпрацює з науковцями ВМНЗ України, НДІ, бере участь у міжнародних заходах.

Таким чином, викладання методу фітотерапії у ПВНЗ «Київський медичний університет УАНМ» відбувається на високому професійному рівні, про що свідчить популярність та зацікавленість цим предметом серед студентів, лікарів та науковців.

УДК 615.825:371.3(09)

РАЗВИТИЕ МАНУАЛЬНОЙ ТЕРАПИИ, КАК ФАКУЛЬТЕТСКОЙ И КЛИНИЧЕСКОЙ ДИСЦИПЛИНЫ

- А. И. Парахин, к. мед. н., доц., зав. курс. мануал. терап. каф. неврол., психиатр., мануал. терап. и рефлексотерап.
В. В. Самбир, ассист.
Р. В. Антюхов, ассист.
В. А. Новохатний, отд. повыш. квалиф.

- ПВУЗ «Киевский медицинский университет УАНМ»

Безмедикаментозные методы лечения, в частности путем мануального воздействия на структуры опорно-двигательного аппарата и внутренние органы, известны еще с древних времен. Однако их анализ, обоснование, обобщение и формирование мануальной терапии как медицинской дисциплины стали возможными только в конце XIX века. Этому содействовало развитие таких дисциплин, как нормальная и патологическая анатомия, а также нормальная и патологическая физиология.

В 1892 г. врач Эндрю Т. Стилл основал в Кирксвилле, шт. Миссури, США, первое высшее учебное заведение, предназначенное для подготовки специалистов в области мануальной терапии – остеопатии. В основу метода было

положено глубокое знание анатомии, овладение навыками пальпации всех структур тела и применение манипуляций. Э. Т. Стилл сформулировал 3 закона, на которых основывается остеопатическое лечение: организм человека является единым целым, тело обладает способностью к саморегуляции и самоисцелению, структура и функция в организме взаимосвязаны. Он полностью отказался от применения каких-либо фармакологических препаратов, считая, что организм человека способен самостоятельно их синтезировать в необходимом количестве. По его замыслу врач-osteopat должен был стать альтернативой врачу общей практики, занимаясь лечением всего спектра болезней, с которыми сталкивался последний.